

Verslag wetenschappelijk medewerker Stichting Hirundo 2016.

Werk in Nederland.

- **CES-project in Elburg.**
Alle 12 vangsessies zijn uitgevoerd. Er werden 675 vogels geringd, deels samen met Jan Klein.
- **Ringwerk boerenzwaluwen en overig.**
Bij de diverse erven zijn in 2016 610 nestjongen van boerenzwaluwen geringd. Binnen het RAS-project zijn van de 74 broedparen 95 oudervogels gevangen, dat is 70% van deze broedvogels.
Op de slaappleats te Elburg zijn samen met Jan Klein en Benno van den Hoek 2862 boerenzwaluwen gevangen en geringd. Het waren 2575 1^e jaars vogels en 287 volwassen (adulte) vogels. Er werden 67 vogels gevangen die al een ring droegen.
Voor alle details zie www.boerenzwaluw.nl het Regioverslag Boerenzwaluw 2016 (gereed omstreeks mei).
- Op andere locaties en van andere soorten zijn geringd: oeverzwaluwen 131, kerkuilen 20, steenuilen 5, ooievaars 4. Dit in overleg met de diverse controleurs van deze vogelsoorten.
- In totaal zijn in 2016, ook op andere locaties, 5856 vogels geringd. Highlights: beflijster (2^e ooit), grauwe klauwier (2^e), draaihals (2^e) en hybride boerenzwaluw/huiszwaluw (15^e).
- **Nestkasten.**
De 70 nestkasten op landgoed Oldhorst en de 40 nestkasten op De Zoom in Doornspijk werden 5x gecontroleerd. Nestjongen van bonte vliegenvangers, boomklevers en enkele mezensoorten werden geringd.
Door de predatie van marters heeft Jan Klein een marterkorfje ontwikkeld. De korfjes voorkomen ook roof door katten en eekhoorns. Inmiddels zijn deze marterkorfjes aangeboden aan diverse controleurs en eigenaren, helaas met gering succes. Bij onszelf zijn de meeste kasten inmiddels hiervan voorzien.
- **Broedvogelatlas.**
Van 2013 t/m 2015 heeft Sovon een landelijke inventarisatie van de wintervogels en broedvogels in Nederland gedaan. Dat is nu afgerond en moeten de teksten geschreven worden. Sovon heeft Bennie verzocht de soorttekst voor de boerenzwaluw te schrijven. Dat is inmiddels gebeurd en naar de eindredactie verzonden.
- **Ringatlas / Vogeltrekatlas.**
Bennie is vrijwilliger in een team van 12 personen en werkt mee aan het maken en uitgeven van de Nederlandse Vogeltrekatlas. In deze atlas worden alle ringgegevens van Nederlandse vogels uit het databestand van het Vogeltrekstation van 1911 tot heden verwerkt. Na de uitwerking van de rietzanger in 2015 zijn dit jaar samen met Jan de Jong de teksten voor oeverzwaluw en boerenzwaluw geschreven. In 2017 zal eerst een websiteversie gemaakt worden, daarna een tekst voor de atlas in boekvorm. In de loop van 2017 zal de website in werking gaan.

- In 2015 is er 9 keer een **lezing** gegeven. Op 21 oktober is er op de museumboerderij te Oldebroek voor het Kinderproject Natuur 2x een lezing gegeven over zwaluwen en vogeltrek.
- **Medewerking gifproject.**
Van Anne Kwak van de Nijmegen Univ. Ze heeft ringers gevraagd mee te werken aan een onderzoek naar de gevolgen van het gebruik van landbouwgif met imidacloprid (neonicotinoiden). Dit landbouwgif zit in zaaigoed en doodt insecten. Als proefsoorten zijn de spreeuw, kleine karekiet en boerenzwaluw gekozen, insecten-etende vogels van het boerenland en aangrenzend water. Bennie deed hieraan mee op 2 adressen: Huisman in Noordeinde, De Zwaan in Oldebroek. Dit onderzoek hield in:
 - Alle nestjongen hier ringen, meten en wegen, evenals de oudervogels.
 - Wekelijks de twee insectenvallen op land controleren, legen en administreren
 - Idem eenmaal per maand insectenvallen op water opstellen en controleren.
 - Met GoPro camera's per adres van 4 nesten het voergedrag filmen.
 - Op elk adres van 4 nesten voedselproppen bij de nestjongen verzamelen.
 Inmiddels is er in oktober een terugkoppelingsbijeenkomst geweest met daarbij de planning voor volgend jaar. Dit gebeurt op andere locaties.
- **Medewerking Zoönosenproject VT.**
VT heeft gevraagd of Jan Klein en ik willen meewerken aan dit project. Dat is gericht op het onderzoeken van uit andere gebieden teruggekeerde trekvogels op virussen en andere ziekteverwekkers. Ze willen graag Elburg erbij om een goede landelijke spreiding te krijgen. Bij ons is het gericht op de zangvogels in het riet. We moeten volgens een streng protocol een druppeltje bloed afnemen en dat opslaan en opsturen. En met een wattenstaafje een keelwap nemen. Daarvoor moeten we een instructie cursus volgen te De Haar (U.) om dit te mogen doen en de speciale ontheffing op onze vergunning te krijgen. Dit wegens de Wet op de Dierproeven. Gedurende de zomer hopen we 50 – 100 vogels te kunnen onderzoeken.

Werk in het buitenland.

- Er is een artikel gemaakt over plaatstrouw van boerenzwaluwen aan hun slaapplaats in Zambia. Dit is aangeboden aan de redactie van Ostrich voor publicatie. Er is geen reactie meer gekomen van co-auteur Lizanne Roxburgh en Bennie overweegt dit nu na aanpassing aan een ander tijdschrift aan te bieden.
- In september is er weer een 2-weekse reis naar Schotland gemaakt, met Engel, Gerda en Henk. Deze keer was het een privé-reis en is dit buiten de Stichting gehouden. Wel zijn weer opnames gemaakt van het Schots Sneeuwhoen ofwel (the famous) Red Grouse. Opnames zijn gedeponereerd bij Buiten Beeld en in het jaaroverzicht van het Natuur Fotografen Gilde wordt een opname hiervan opgenomen.
- De geplande fotoreis in Afrika ging niet door.

- **Fotografie.**

Nieuwe foto's zijn opgestuurd naar fotobureau Buiten-Beeld. Inmiddels zijn er enkele gebruikt. Via de link op www.boerenwaluw.nl onder Foto & Video kunnen deze bekeken worden.

Toekomstplannen.

Nog eens een fotoreis naar Afrika te maken.

Bennie van den Brink.